

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3618010186
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3618010186.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Mariána Dunčka na verejnom zasadnutí konanom dňa 24. februára 2020 prejednal odvolanie obžalovaného

H. X.,

nar. XX.XX.XXXX v G., trvale bytom F., A. XXX/XX, na verejnom zasadnutí neprítomného,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/66/2018 zo dňa 25.11.2019 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. zrušuje sa napadnutý rozsudok v celom výroku o treste a vo výroku o zrušení skoršieho rozsudku.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný H. X. odsudzuje podľa § 251 ods. 2 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. l), písm. n), 37 písm. m), 38 ods. 2, 3 a 61 ods. 1, 2 Tr. zák. k trestu zákazu činnosti vykonávať sprostredkovateľskú činnosť týkajúcu sa predaja motorových vozidiel na 2 (dva) roky. Zároveň sa obžalovanému ukladá podľa § 54 Tr. zák. trest povinnej práce vo výmere 100 (jednoto) hodín, pričom podľa § 55 ods. 1 Tr. zák. je povinný tento trest vykonať do jedného roka od nariadenia jeho výkonu.

Výrok o vine v rozsudku súdu prvého stupňa zostáva týmto zrušením nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný H. X. uznaný vinným z prečinu neoprávneného podnikania podľa § 251 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., pretože od 25.05.2015 do 14.08.2017 v Partizánskom a na iných rôznych miestach sústavnou činnosťou za účelom dosiahnutia zisku samostatne vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť kupoval a následne predával ojazdené motorové vozidlá, čím získal prospech vo výške najmenej 5.000 Eur, pričom uvedenú činnosť vykonával bez živnostenského oprávnenia, v rozpore so zákonom číslo XXX/XXXX Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, ktorý ustanovuje podmienky na prevádzkovanie takejto činnosti.

Bol za to odsúdený podľa § 251 ods. 2 Tr. zák. s použitím §§ 42 ods. 1, 41 ods. 1, 38 ods. 2, 36 písm. l), n) a 37 písm. h), m) Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol na výkon tohto trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 251 ods. 2 Tr. zák. s použitím §§ 56 ods. 1, 42 ods. 1, 41 ods. 1, 38 ods. 2, 36 písm. l), n) a 37 písm. h), m) Tr. zák. mu bol uložený aj súhrnný peňažný trest vo výmere 500,- Eur. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu bol

ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov. Napokon podľa § 251 ods. 2 Tr. zák. s použitím §§ 42 ods. 1, 41 ods. 1, 38 ods. 2, 36 písm. l), n), 37 písm. h), m) a 61 ods. 1, 2 Tr. zák. mu bol uložený aj súhrnný trest zákazu činnosti vykonávať sprostredkovateľskú činnosť s ojazdenými motorovými vozidlami vo výmere 24 mesiacov.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. bol zároveň zrušený výrok o treste, ktorý bol obžalovanému uložený rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 1T/48/2018-147 zo dňa 16.01.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/71/2019-170 zo dňa 07.10.2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku - voči výroku o treste podal v zákonnej lehote obžalovaný odvolanie. Prostredníctvom obhajcu v jeho písomných dôvodoch uviedol, že uložený trest považuje za neprimerane prísny. Výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody sa totiž bezprostredne dotkne jeho dvoch maloletých detí a družky, ktorí sú na neho odkázaní čo sa týka zabezpečovania finančných prostriedkov na výživu a zabezpečenie chodu domácnosti. Zdôraznil, že po celú dobu trestného konania sa staval k otázke prijatia trestu s pochopením, čím prejavil reálnu vôľu začleniť sa naspäť do spoločnosti. Preto uloženie alternatívneho trestu, v tomto prípade najmä peňažného, a šanca ostať tak zamestnaným, pri uložení ďalších povinností, napr. pri uloženom probačnom dohľade, je zvlášť významné z hľadiska generálnej prevencie. Prípadne takto poskytnutá šanca môže pozitívne pôsobiť i na okolie, v ktorom žije. Navrhol napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušiť s tým, aby krajský súd sám rozhodol rozsudkom a obžalovanému uložil peňažný trest, prípadne iný zákonný trest okrem trestu odňatia slobody spojeného s jeho výkonom.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní, ktoré bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, keď na tento postup boli splnené všetky zákonné podmienky, obhajca obžalovaného zotrval na dôvodoch odvolania a navrhol rozhodnúť v zmysle návrhu uvedeného v písomných dôvodoch odvolania. Prokurátor krajskej prokuratúry naopak navrhol odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. zamietnuť ako nedôvodné.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom prechádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaniach vytýkaná žiadna chyba a ani odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Výrok o vine urobil súd prvého stupňa po tom, čo postupom podľa § 257 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Podstata odvolania obžalovaného spočívala v neprimeranosti uloženého trestu odňatia slobody spojeného s jeho výkonom, pričom navrhol uloženie iného „alternatívneho“ trestu.

Odvolací súd pred konaním verejného zasadnutia zistil, že obžalovaný uhradil celý uložený peňažný trest vo výmere 500,- Eur, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 1T/48/2018-147 zo dňa 16.01.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/71/2019-170 zo dňa 07.10.2019, voči ktorému ukladal súd prvého stupňa súhrnný trest. Už len takéto zistenie bolo dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku vo výroku o všetkých uložených (súhrnných) trestoch, pretože predmetné odsúdenie je už zahladené (§ 92 ods. 2 Tr. zák.), a preto nebolo možné vo vzťahu k nemu ukladať súhrnný trest (§ 42 ods. 3 Tr. zák.) a prihliadať naň ako na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák.

Súd prvého stupňa pri odôvodnení výroku o nepodmienečnom treste odňatia slobody uviedol, že obžalovaný nie je prvotrestanou osobou, keď opakovane pácha hoci nie závažnú ani násilnú, ale predsa úmyselnú trestnú činnosť. Trestnú činnosť páchal aj v skúšobnej dobe podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Preto „benefit“ v podobe ukladania alternatívneho trestu v takomto prípade by už znamenal trest neprimerane mierny. Trest mu tiež uložil na dolnej hranici trestnej sadzby, čo odzrkadľuje najmä účel trestu preventívny - odradenie od páchania trestnej činnosti do budúcnosti. Trest dlhšieho

trvania s poukazom aj na popri ňom prevzatý peňažný trest, ako aj trest zákazu činnosti, by už bol podľa názoru súdu prvého stupňa prísny a neúčelný.

Odvolačný súd k tomu uvádza, že v zásade možno uviesť, že ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák. úvahy súdu prvého stupňa v otázke uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody podporujú. Ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák. stanovuje zákaz podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, ak je trest ukladaný pre úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobných dobách (podmienečné odsúdenie, podmienečné prepustenie). Súčasne z tohto ustanovenia ale nevyplýva zákaz uloženia iného alternatívneho trestu. Preto ani skutočnosť, že pri ukladaní trestu má byť zohľadnené ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák. nezbavuje súdy povinnosti pri ukladaní trestov vychádzať zo všetkých zásad ukladania trestov uvedených v ustanovení § 34 Tr. zák. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že súdy v takýchto prípadoch spravidla ukladajú nepodmienečné tresty odňatia slobody. Avšak v odôvodnených prípadoch môžu postupovať inak, ak dospejú k záveru, že zásadám ukladania trestov bude zodpovedať v konkrétnom prípade aj miernejší alternatívny trest.

Aj zásada ukladania trestov uvedená v ustanovení § 34 ods. 3 Tr. zák. je legislatívne upravená tak, aby súdy zvažovali, či uložením alternatívneho trestu k trestu odňatia slobody (ktorý v tomto prípade musí byť nepodmienečný) nebude zabezpečený čo najmenší vplyv na rodinu a osoby blízke páchateľovi. Táto zásada „nechráni“ páchateľa pred určitým trestom, ale smeruje k tomu, aby súd zohľadnil aj možné záujmy a najmä potreby - v prejednávanej veci najmä dvoch maloletých detí obžalovaného (vo veku 4 a 6 rokov). To platí o to viac, ak inak páchateľ riadne pracuje a stará sa o rodinu, čo je prípad obžalovaného.

Napokon z pohľadu možnosti prevýchovy obžalovaného nemožno prehliadnuť ani jeho prístup k trestnému stíhaniu, keď hneď pri svojom výsluchu po vznesení obvinenia sa nielenže vzdal sťažnosti proti tomuto uzneseniu, ale sa aj v plnom rozsahu priznal k spáchaniu trestnej činnosti a svoje konanie aj oľutoval. Výraznou mierou tak napomáhal pri objasňovaní svojej trestnej činnosti. Orgány činné v trestnom konaní následne vo veci zadovážili už len minimum dôkazov. Takýto prístup potvrdil aj vyhlásením o vine na hlavnom pojednávaní.

K trestnej činnosti obžalovaného je potrebné dodať, že táto spočívala v neoprávnenom podnikaní týkajúcom sa predaja 11 ojazdených motorových vozidiel, avšak počas plynutia skúšobnej doby podmienečného odsúdenia Okresným súdom Partizánske sp. zn. 0T/7/2017 obžalovaný uskutočnil predaj iba 3 z nich. Toto odsúdenie doposiaľ nemá také účinky, že by sa na obžalovaného hľadelo, ako keby nebol odsúdený (§ 50 ods. 6 Tr. zák.). Preto odvolací súd v otázke posudzovania primeranosti trestu musel zohľadniť aj ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák.

Odvolačný súd bral do úvahy aj charakter spáchanej trestnej činnosti, keď obžalovaný porušil záujem štátu na ochrane podnikateľského prostredia, rozvoji podnikania a poctivej hospodárskej súťaže, teda poškodeným jeho protiprávnym konaním bol len štát.

Odvolačný súd sa ale z vyššie uvedených dôvodov nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného je priamy výkon trestu odňatia slobody nevyhnutný. Uložený nepodmienečný trest odňatia slobody posúdil ako neprimeraný - uložený v rozpore s hľadiskami určenými v zásadách ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák., resp. ako prísny.

Postoj obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti, jeho úprimná ľútosť a napomáhanie príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti, ktoré tiež zohľadnil pri výmere trestu (vo výroku o treste) súd prvého stupňa, s prihliadnutím na jeho osobné a rodinné pomery, ako aj dve poľahčujúce okolnosti, ako aj už iba jednu priťažujúcu okolnosť - § 37 písm. m) Tr. zák., viedli odvolací súd k záveru, že je možné odchyliť sa od inak ustálenej súdnej praxe a obžalovanému ako primárny trest uložiť trest povinnej práce vo výmere 100 (jednosto) hodín, ktorý bude povinný vykonať do jedného roka od nariadenia jeho výkonu. S uložením takéhoto trestu obžalovaný v konaní výslovne súhlasil a vyjadril sa tiež, že nemá zdravotné obmedzenia brániace mu v jeho výkone.

Výkonom tohto druhu trestu obžalovaný v podstate „vykompenzuje“ štátu následky svojho protiprávneho konania spočívajúce v tom, že neuhrádzal štátu poplatky a neodvádzal dane, ktoré by inak ako podnikateľ (živnostník) bol povinný uhrádzať a odvádzať. Trest povinnej práce sa totiž podľa § 2 ods. 1

Zák. č. 528/2005 Z.z. o výkone trestu povinnej práce v znení neskorších predpisov vykonáva v prospech štátu, vyššieho územného celku, obce alebo inej právnickej osoby, ktorá sa zaoberá vzdelávaním, kultúrou, školstvom, ochranou ľudských práv, rozvojom vedy, rozvojom telesnej kultúry, ochranou pred požiarmi, ochranou zvierat, sociálnou pomocou, sociálnymi službami, zdravotnou starostlivosťou, ekologickou činnosťou, náboženskou činnosťou, humanitárnou činnosťou, charitatívnou činnosťou alebo inou verejnoprospešnou činnosťou, ktorá sa nevykonáva na účely dosiahnutia zisku, teda vykonáva sa v prospech väčšieho počtu ľudí (občanov).

Obžalovanému taktiež odvolací súd uložil aj trest zákazu činnosti vykonávať sprostredkovateľskú činnosť týkajúcu sa predaja motorových vozidiel na 2 (dva) roky, pretože výkonom tejto činnosti sa dopustil protiprávneho konania, pre ktoré bol uznaný za vinného. Tento trest teda odvolací súd uložil v sprísnenej forme, ako to urobil súd prvého stupňa, ktorý tento trest uložil len v súvislosti s ojazdenými motorovými vozidlami.

Napriek tomu, že uloženie trestu zákazu činnosti obžalovaný v odvolaní nenapádal, odvolací súd pri jeho uložení v sprísnenej forme neporušil zásadu *reformatio in peius* (keďže odvolanie podal len obžalovaný). Obžalovanému namiesto uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody uložil alternatívny trest povinnej práce a len sčasti mu sprísnil trest zákazu činnosti v tom, že sa tento zákaz činnosti nebude týkať len predaja ojazdených motorových vozidiel, ale všetkých motorových vozidiel. Zo súdnej praxe vyplýva aj to, že nie je v rozpore so zákazom *reformatio in peius*, keď odvolací súd uloží obvinenému trest prepadnutia vecí, ktorý nebol napadnutým rozsudkom uložený, keď súčasne podstatne zmierni nepodmienečný trest odňatia slobody uložený súdom prvého stupňa, takže tresty uložené odvolacím súdom vo svojom súhrne nezhoršujú postavenie obvineného, a nie sú prísnejšie než trest uložený súdom prvého stupňa (R 1/1978).

Obidva uložené tresty obžalovanému považoval odvolací súd za primerané, zákonné, spravodlivé a súladné i z pohľadu naplnenia ich účelu, ako to má na mysli ustanovenie § 34 Tr. zák.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v celom výroku o treste a vo výroku o zrušení skoršieho rozsudku. Následne rozhodol pri splnení zákonných podmienok uvedených v § 322 ods. 3 Tr. por. týmto rozsudkom o „zmiernení“ trestu obžalovanému, pričom výrok o vine v rozsudku súdu prvého stupňa zostal týmto zrušením nedotknutý.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.